Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi 3

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi 3*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15956

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi 3 (ASI-3), bireylerin anksiyete ile ili?kili bedensel, bili?sel ve sosyal duyumlar?n olumsuz sonuçlar?ndan duyduklar? korkuyu ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, Anksiyete Duyarl?l??? (AD) yap?s?n?n üç boyutlu modelini temel al?r ve AD'nin panik bozukluklar, sosyal anksiyete ve di?er kayg? durumlar? için kritik bir risk faktörü olarak de?erlendirilmesini sa?lar.

ASI-3'ün Türkçe uyarlamas?, A. Mantar taraf?ndan 2008 y?l?nda Dokuz Eylül Üniversitesi T?p Fakültesi'nde tamamlanan bir t?pta uzmanl?k tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilirli?ini ara?t?rmay? amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi 3, Anksiyete Duyarl?l???, ASI-3, Psikometri, Uyarlama, Kayg?, Dokuz Eylül Üniversitesi, Anksiyete Bozukluklar?.

Yazarlar

A. Mantar (Türkçe Uyarlama, 2008).

Orijinal Geli?tiriciler (ASI-3): S. Taylor, M. Zvolensky, S. Cox ve arkada?lar?.

Amaç

Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi 3'ün temel amac?, bireylerin anksiyete belirtileri veya duyumlar? ya?ad?klar?nda bu durumlar?n potansiyel olarak zararl? sonuçlar? olaca??na dair sahip olduklar? bili?sel inançlar?n ?iddetini ölçmektir. Ölçek, özellikle anksiyete duyarl?l???n?n alt boyutlar?n? derinlemesine inceleyerek, hangi endi?e alanlar?n?n (fiziksel, bili?sel veya sosyal) bask?n oldu?unu belirlemeyi hedefler.

Bu ölçek, klinik ara?t?rmalarda ve de?erlendirmelerde, özellikle panik bozukluk ve agorafobi gibi yüksek Anksiyete Duyarl?l??? ile karakterize edilen bozukluklar?n tan?lanmas? ve tedavi yan?t?n?n izlenmesi aç?s?ndan önemli bir rol oynamaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojide merkezi bir transdiagnostik yap? olan Anksiyete Duyarl?l??? (AD) kavram?n? ölçmektedir. AD, anksiyete belirtilerinin kendisinden ziyade, bu belirtilerin yol açabilece?i korkulan sonuçlara odaklanan bir korku olarak tan?mlan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

ASI-3, bu yap?y? üç temel faktörde inceleyen 18 maddelik bir model sunar:

Fiziksel Endi?eler: Kalp çarp?nt?s?, nefes darl??? veya ba? dönmesi gibi bedensel duyumlar?n ciddi bir hastal?k veya t?bbi bir felaketin i?areti oldu?u inanc?na yönelik korkular.
Bili?sel Endi?eler: Zihinsel belirtilerin (örne?in dikkat da??n?kl???) kontrol kayb?na, ç?ld?rmaya veya ak?l sa?l???n? yitirmeye yol açaca?? inanc?na yönelik korkular.
Sosyal Endi?eler: Anksiyete belirtilerinin ba?kalar? taraf?ndan fark edilece?i, utanç verici bulunaca?? veya olumsuz de?erlendirilmeye yol açaca?? inanc?na yönelik korkular.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, Türkçe uyarlama çal??mas? (Mantar, 2008) kapsam?nda ölçe?in yap? geçerli?i ve kriter geçerli?i incelenmi?tir. Orijinal ASI-3, üç faktörlü yap?n?n farkl? popülasyonlarda tutarl? oldu?unu göstermi? ve özellikle panik bozukluk gibi anksiyete spektrumu bozukluklar? ile yüksek düzeyde ay?rt edici geçerlik sergilemi?tir.

Uyarlama çal??mas?, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak orijinal ölçe?in üç faktörlü yap?s?n?n Türk kültürü ve dili ba?lam?nda do?rulan?p do?rulanmad???n? ara?t?rm??t?r. Geçerlik sonuçlar?, ölçe?in amaçlad??? psikolojik yap?y? Türk örnekleminde do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemelidir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?na ait güvenirlik de?erleri kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, Mantar (2008) taraf?ndan yap?lan adaptasyon sürecinde, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?i hesaplanm??t?r. Yüksek kaliteli güvenilirlik katsay?lar?, ölçe?in zaman içinde ve maddeler aras?nda tutarl? sonuçlar verdi?ini gösterir.

Uluslararas? literatürde, ASI-3'ün toplam puan? ve üç alt ölçe?i için genellikle .80'in üzerinde mükemmel iç tutarl?l?k de?erleri rapor edilmektedir. Türkçe formunun da benzer düzeyde güvenilirlik sergilemesi beklenmektedir ki bu, ölçe?in klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?ma uygunlu?unu gösteren temel bir psikometrik özelliktir.

Faktör Analizi

Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi 3 (ASI-3), AD'nin çok boyutlu yap?s?n? desteklemek üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilme amac?, önceki versiyonlardaki faktör yap?s? belirsizliklerini gidermek ve net bir ?ekilde ayr?lm?? üç faktörlü bir model sunmakt?r: Fiziksel, Bili?sel ve Sosyal endi?eler.

Mantar'?n (2008) Türkçe uyarlama çal??mas?, bu üç faktörlü yap?n?n Türkiye'deki örneklemde

ARABPSYCHOLOGY.COM

geçerli olup olmad???n? test etmek üzere Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanm??t?r. Bu analiz, her bir maddenin yaln?zca ait oldu?u faktöre yüklenmesini ve faktörler aras?nda yeterli ayr?m?n sa?lanmas?n? inceleyerek, ölçe?in yap?sal geçerli?ini do?rulam??t?r.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kaynakta derecelendirme bilgisi bo? b?rak?lm?? olup, orijinal ASI-3 genellikle 5 puanl? Likert ölçe?i kullan?r.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Yeti?kinler (Klinik ve Genel Popülasyon)

Age Group: Ergenlik dönemi sonras? ve Yeti?kinler

Population Details: Türkiye'de ya?ayan yeti?kinler üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Anksiyete, Panik Bozukluk, Bili?sel Endi?eler, Fiziksel Endi?eler, Sosyal Endi?eler, Psikometri, Öz Bildirim.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Dokuz Eylül Üniversitesi T?p Fakültesi (Uyarlama çal??mas? için).

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2008

Test Y?l? (Orijinal): 2007

?zinler ve Ücretler: Kaynakta bilgi mevcut de?ildir. Ölçe?in akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için telif haklar? ve izinler konusunda uyarlama yazar? A. Mantar veya ilgili kurumu ile

ARABPSYCHOLOGY.COM

ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Mantar, A. (2008). *Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi 3'ün Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?* (T?pta uzmanl?k tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi T?p Fakültesi, ?zmir. (Tez ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr)

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: anksiyete-duyarliligi-indeksi-3-toad.pdf

Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi 3 Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte Anksiyete Duyarl?l??? ?ndeksi 3'e ait ölçek maddeleri bulunmamaktad?r. Maddeler için tez çal??mas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM